

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI, ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK

hetenként egyszer, vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Selyem utca, 202. szám hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

„Nyiltér”ben egy sor közlési díja 10 kr.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Egyes szám kapható Szikés Antal könyvkereskedésében.

„Sokan vagyunk!”

Hogy milyen nehéz dolog népünk hagyományos gyarlóságai ellen küzdeni, s a haladás vívmányait érvényesíteni, tapasztalhatják azok, a kik ily küzdelemben hivataluknál fogva másoknál inkább kell, hogy résztvegyenek.

Milyen gyanakvó tartózkodással, milyen ellenszenvvel fogad népünk oly intézkedéseket, melyek javát czélozzák, s melyek nemcsak szükségességeknek, de valóban üdvöseknek bizonyulnak, — annak bizonyossága legutóbb a városunkban is járványszerűleg fellépett himlő terjedésének meggátolására hozott rendszabályok fogadtatása.

A templomi meghirdetésnél, minden egyes pontnál felzúgott a tömeg, mi ha többet nem — de annyit mindenesetre bizonyít, hogy a régi időknek sajnós emlékezetefelújult; mikor ti rosszra magyaráztak minden óvintézkedést, sőt nem egy helyen lázadásban törtek ki az intézkedések foganatosítói ellen. Pedig ez uttal még csak a legenyhébb horlátokat állította fel hatóságunk, midőn az iránt intézkedett, hogy a városon kívül himlőben elhalt egyének ne a városba, de a temetőbeli halottas házba hozassanak és onnét temetessenek; továbbá, hogy a házak melyekben himlős beteg fekszik piros zászlóval jeletessenek meg s az ott lakókkal az érintkezés lehetőleg kerültesse. De ez már sok volt! Ilyen embertelenség (!) nem egyeztethető össze a felebaráti szeretettel!

Természetes, hogy a rendszabály ilyen mellett kevés figyelemre van méltatva. A piros

zászló nagyon sok helyen ki van tűzve, de azért az legkevésbé sem tartja távol a látogatókat; sőt inkább csábít! Oda mennek beteget látogatni, vigasztalni — a mi ugyan szép vonás, de legkevésbé sem gátolja a járvány terjedését. Egy egy áldozat temetésekor ott várnak a gyász-szer-tartás kezdetére a holttemmel egy szobában — még pedig meglelt koru emberekön kívül gyermekek is, némelyikk csak úgy mezitelen lábbal didereg.

Ennek a sötét jelenségnek okát kutatva, azt látjuk, hogy népünk lelki világát befolyásolja még a sötét fatalismusnak egy neme. Ugy gondolkoznak, hogy hiszen, ha az van rendelve valakiről, hogy a himlő vigye sirba, lehet az beoltva, lehet az védve minden felől: sorsát még sem kerüli ki! Azt bajos velök elhitetni, hogy a himlő a vigyázatlanságnak, védtelenségnek is lehet a következménye; s így tulajdonképen oda kell módosítani a vaksorsról való vélekedést, hogy a ki vigyázatlan, és a bajnak kihívója, az könnyen áldozatul esik.

De a mily nehezen hisznek a baj kikerülésének lehetőségében, épp oly könnyen vigasztalódnak annak megtörténte. Érzékeltenséget, ridegséget cynismust tanusítanak ily alkalmakkor. „Nem tehetünk róla, hogy így kellett történnie!” mondják — de hát hiszen úgy is sokan vagyunk, hadd ritkuljunk meg egy kissé!”

Es ez már határozottan kárhóztatandó gondolkodás! Ha tekintetbe vesszük az általános panaszt a nagymérvű halandóságot illetőleg, mely éppen a gyermekeknek aránytalanul nagy

számu elhalálozásában nyer indokolást; ha figyelembe vesszük az általános óhajt hazánk-hazafias érzelmű elemeinek gyarapodását — s így nemzetünk izmosodását illetőleg: el kell itélnünk ezt és hasonló meggondolatlan nyilatkozatokat, melyeknek meglehetősen durva önzés az alapja — s e mellett az általános jóllét szempontjából is merően tévesek azok.

Igaz hogy kicsiben fogván fel a dolgot az az igazság látszata, az önzési indokot is látszólagossá teszi; a szokásos hasonlatot említve melyre a hivatkozás történik, hogy: minél több gyermek osztozik az apai örökségen, annál kevesebb jut egyre. Ez valóban így van.

Csak hogy ez a világ egy nagy örökség s ha minden örökös becsületet akar munkálkodni, hogy annak egy parányi részét viránná változtassa, még sokkal többnek akad dolga, mint a mennyien most munkálkodunk. A nagy vagyont megmunkálására sok kéz kell, s ha a tulajdonos nem győzi a munkát hozzá tartozóival, akkor fogad idegeneket.

De erkölcsstani szempontból, még inkább esik kifogás alá a mondott nyilatkozat. Hiszen a világra jött embernek azonnal van joga is; joga van az élethez! Ezt a jogot pedig kötelesek tisztelni azok, a kik hozzá hasonlóak voltak. A felvilágosodottság e tekintetben egyetemesen intézkedik, — s vétkezik, a ki ezzel ellenkezőnek szolgál.

Különbön a legutóbbi napokból is nem egy szomorú tény bizonyítja, hogy jókora gyöngédtelenség, sőt úgy szólván érzékeltelenség van a „sokan vagyunk”-féle állításban. Csak nem

TÁROZA.

Abeteg Aszklepiád!

Hei mihi, quod nullis amor est medicabilis herbis:
Nec prosunt oomio, quae prosunt omnibus artes.
Ovid. Metamorph.
522—524.

Knidoszban messze innét, tul a nagy tengeren,
Hippokratész vala tanítóm, mesterem,
Aszklepiosz pedig, kit villám öle meg, —
Én ismertem nagyon jól a nyájas öreget,
Megtéptem szakállát, míg térde ringatott, —
A nagy Aszklepiosz apám ük-apja volt
Mint gyermek, erre jártam, e vizparton ülék,
S egy szép nő jött felém, megcsókolt s eltűnék:
Panaikéia⁷⁾ volt, itten állt sátor, a
Ah édes volt e csók, mint Lalagisz⁸⁾ bora,
Mely a gyomor helyett a fejbe, szivbe száll,
S ajka illatosabb Tempe⁹⁾ rózsáinál,
És csókjától agyamban világosság derült,
Légy áldva hely! a hol szent sátor terült,
S áldott legyen a bűv-szó, mely a kőszázból itt
Megnyitá ez érnek szikla-bilincseit

Ismerek balsamot, mitől a seb ajka
Összecsukódik, ha két napig állt rajta;
Tudok füvet, melytől tört csont újra egy lesz;
Szűrök italt, melylyel uj vér foly az erekhez,
Ággból ifju lesz, bajnok a halálra-váltbul,
Any a meddőből, futar a bénából;
A gyűszű-virágból oly gyógyszert készítek,
A mi meglássa a dobogó szívet;
Ösmerem a máknak álomhozó tejét,
A czethalnak a bőrt puhító velejét;
A borostyán-meggyből facsarok oly nedvet,

1) Aszklepiád — elnevezése volt a görögöknek az orvosoknak, Aszklepioszról (Aeskuláp).
2) Kisásiai dór város, híres orvosi iskola székhelye.
3) Költött helynév.
4) Bájós völgy Thessáliában.

Hogy megenyhül az, ki köhögéstől szenved;
Ellestem hatását a sisak-virágnak,
Taraczk gyökerének, kék lobéliának;
Egy etruszk bűvésztől kaptam olyan magot,
Melylyel gyógyítom a fekete hályogot!

De mit használ mind ez, tudományom mit ér,
Ha önbajom ellen nincs sem fű, sem gyökér!
Phoebusz Apollóhoz sóhajtok szüntelen,
De ő nem hallgat meg, — oh Phoebusz kegyetlen! —
Nem sugja meg titkát, mivel orvosolta
Azt a sebet, a mit Daphné ütött rajta . . .
Pedig én mentém meg Delphine papjait,
Méreggel itatván Plisztos kék hajbait;
S a Kyrroszbeliek ettől mind meghaltak,
Ebek- és sasoknak ebédül jutottak.

Halljátok meg, vizek s ti zöld platan-lombok
S ti forgatag egzek, a mit nektek mondok!

Boldog valék eddig, annak hittem magam,
Éltem, gyógyítottam, gond nélkül, boldogan;
Egyetlen szerelmem volt a gyógy-tudomány,
A melyen járhaték az istenek nyomán.
A knidoszi gnómák⁵⁾ agyam szülőitei,
Pedig még feketék hajamnak fűrtei,
Még csak harminczhatszor értem meg a nyarat,
De a tudományom hideg a sugara!
Az nem tesz boldoggá, azt csak mostan tudom,
A mióta Gylmét láttam a vál-uton,
Én az erdő mélyén kikericsért⁶⁾ jártam
S az erdőben Gylmé eltévedt anyjával . . .
Megkérdeztek tőlem, hogy merre tartsanak;
Elkísértem őket, — hét holdja van annak, —
Szép volt Gylmél! oh tán nem is földi lény volt,

5) Híres, epochális műve a knidoszi iskolának, de elveszett Galén még olvasta s megemlékszik róla.
6) Colchicum autumnale L. Gyógynövény, tavasszal hajl levelet és termést s az előtte való ősszel virít.

Talán az Arkturus⁷⁾ fényéből származott?
Talán Aphrodité rejtőzött alatta,
Olyan szép nem lehet földi nő magzatja!
A midőn elválánk, lehajlék a földre
S egy rózsabokorról egy kis bimbót tört le
S így szolt: „Zeusz vedel! szép pástori! s emlékül
Fogaddsa e bimbót Gylmének kezébül.”
Lábam gyökeret vert s ugy néztem utána,
Még nem elfodé őt a bereknek árnya . . .
Azóta bús vagyok, éj borong lelkemben,
Kin, fájás úté föl hajlékát szivemben.
Hosszú idők óta elkerül az álom:
Őszi kikericscel visszatértét várom . . .
Ah de mind hiába! elmarad az édes; —
S én már szinte mennék a Styx⁸⁾ bús révéhez!
Oh de még reménylek, még várok egy évig,
Bár gyötrelmes lázak szivem düljak, tépik . . .

S én Aszklepiosznek kedvencz unokája,
Kinek nevét Hellén ösmeri és áldja,
A kit Panaikéia⁹⁾ megcsókolt homlokon,
Szivem fájdalomra a gyógyszert nem tudom.
A gyűszű-virágnak nincs semmi hatása
S e víztől sem csitul szivem dobogása . . .
Azt csakis te tudnád, szép Gylmél, csak is te,
Jöjj hozzám, légy enyém, megáld a nagy Isten,
Jöjj Gylmél s engedd, hogy lábadoz boruljak
S imádvá szépséged, tőle meggyógyuljak! . . .

KONTÚR BÉLA.

7) Az állat-év éjszaki oldalán a leggyönyörűbb csillagok egyike, a Boótesz alphája, színe arany-sárga.
8) Alvilági folyó, melyen át a megholtak lelkeit szállítá a mogorva Cháron.
9) Aszklepiosz örökifju sarja, görögül annyit jelent, mint: a mindent gyógyító.

rég, az uralkodó járvány alatt halt meg egy családapa, és ez nem első — és nem utolsó a mi ovatosságunk mellett — s annak dacára, hogy oly „sokan vagyunk” még sem akadt a sok közül egy is, aki vissza adja három kicsiny árvájának az édes atyát s letörölje könnyeit . . . Mi azért csak megvünk tovább versenyt futva azoknak megszerzéséért, melyek ezt a „nyomorúságos” életet megédesítsék . . .

Nem az a baj, hogy emberi nemünk szaporodik, hanem hogy sokkal nagyobb arányokban növekszik általa a mindenféle rossz, mely megméltelyezője létezésünknek. A nagy történetíró, Carlyle, jellemzése nem talál-e ránk nézve is: „Mit szólunk azon hanyatlásnak indult korokról, melyekben semmiféle eszmény se nem nő, se nem virágzik? Midőn a hit és lojalitás kivesz és csak azoknak szájjal vallása s hamis visszhangja maradt meg. . . Születni ilyenkor, és csak azt tanulni . . . hogy Istennek mindensége a Béliále és csupán hazugság!”

Több világgosságot! Ezt pedig terjeszteni kötelességünk lefelé is. Tegye mindenki, a ki a néppel érintkezik; mert meg van annál a jó és iga zutáni vágy, bár rejtve, mint egy-egy arany szem z iszapos homokban!

A mi ellen lehet védekeznünk, ne kövesünk el ottan mulasztást, mert a következményekért a vád mindnyájunkat terhel.

Népünk pedig igyekezzék kimenekülni a homályból, szakítson a halhiedelmekkel, fogadja a felsőbb helyről jövő, javát célzó utasításokat szívesen, teljesítse azokat kézséggel és higgyen a haladás vívmányainak üdvös, és szükséges voltában; mert csak ott lehet segíteni, a hol lehet tanácsolni.

Vigyázzunk! mert van hatalma és van eszköze a mindenség mozgatójának arra, hogy számos voltunk dacára is megalázzon bennünket, s akkor könnyen panaszolhatjuk, hogy kevesen vagyunk!

Legyünk bár sokan hiszen „sok jó megfér együtt!” csak tudjunk jól, bölcsen, okosan élni.

Keveczky László.

ELOFIZETÉSI FELHÍVÁS

„SZARVASI LAPOK”

IV. évfolyamára.

A „Szarvasi Lapok” ezenul nagyobb alakban bővebb tartalommal fognak megjelenni, míg az előfizetési ár marad a régi, u. m.

Egész évre . . . 5 frt. — kr.

Félévre . . . 2 frt, 50 kr.

Negyedévre . . . 1 frt, 25 kr.

Gyűjtőknek 5 előfizető után egy tisztelet-példánnyal szolgálunk.

A „Szarvasi Lapok” kiadó-hivatala.

Ujdonságok.

— A közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 19. §-a alapján a megyei m. kir. adóhivatalok székhelyein az 1887—1889-ik években működő adó kivevő bizottság a szarvasi m. kir. adóhivatal területére a megye alispánja által kinevezettek rendes tagokul: Vitélyos Márton öcsödi és id. Kollár János szarvasi —, póttagokul: Viskovics Ignác és Pováczs János szarvasi lakók; miről kinevezettek, oly felhívással lettek értesítve, hogy ezen megbízatás teljesítését alapos ok nélkül meg nem tagadhatják. Ezen felül mindnyájan a járási főszolgabírák és Gyula város polgármestere felhívták, hogy az 1883. évi XLIV. t. cz. 20. § értelmében az adózó közsegeket, az adókivevő bizottságba, két-két bizalmi férfi által képviseltessék s a tárgyalásokon való részvételre utasítsák. A kiknek nevei, a békésmegyei kir. adófelügyelővel mielőbb közlendő lesz.

— **Esperességi gyűlés.** A békés-csanádi ev. esperesség jövő szerdán, febr. 9-én Szarvason rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyát fogja képezni a Bács megye-kiszacsi felügyeltettség lelkész, Steltzer Frigyes ügyének, a bányakerületi gyűlés határozata értelmében történendő felülvizsgálata. A gyűlés reggel 8 órakor veszi kezdetét nt. Áchim Ádám esperes és Zsili nszky Mihály esperességi felügyelő urak ikerelnökeite alatt.

— **Iskola látogatás.** Lapunk mult számában említettük volt a helybeli ev. egyház népiskoláinak az

egyház elnöksége által való félelmi meglátogatását. E látogatás megtörtént e hét folyamán s az eredmény a tanítást illetőleg — eltekintve a járvány miatti számos mulasztástól — általában véve dicséretesnek mondható; különösen a magyar nyelv tanítása körül fokozódott a siker.

— **Gondnok választás.** Ma, vasárnap lesz megtartva a helybeli ev. egyháznál a gondnok választó közgyűlés.

— **Halálozás.** Simkovits István városunk derék polgára, nem régeből még a „Bárány” szálloda bérleje febr. 2-án hosszas szenvedés után elhalálozott. A boldogultat számos tagból álló családján kívül — rokonok és ismerősök nagy tömege kísérte a béke helyére. A temetésen nt. Sarkány János lelkész mondott szép vigasztaló beszédet, s a kesergő családhoz Benka Pál orgonista-tanító intézett megható búcsúszókat. Béke lengjen nyugvó poráin!

— **Gyoma községében** az ipariskola az előjáróság által teljesen berendeztetvén, a tanoncok tanításában, f. évi január hó 25-én vette kezdetét.

— **B-Gyulán az ev. ref. elemi iskolák osztályaiban** f. év január hava 30 és 31-én tartattak meg, a rendes félelmi szigorlatok, a nagyszámban érdeklődő szülők teljes megelégedésére.

— **B-Gyula város** határához tartozó Feketekőrös részen a halászati jogot, Práznovszki Sándor és társai vették hasznóbérbe a várostól évi 156 forintért.

— **A B. gyulai kereskedő ifjúság** ez idei táncvigalma f. évi január 29-én a Korona vendéglő termében tartott meg — jó sikerrel. A négyeseket 30—36 pár tánczolta, bevétel 140 forint volt.

— **A földmivelés ipar és kereskedelem ügyl. m. kir. minister ur,** a gyomai járásba állandó gazdasági tudósítóul Németh Lukács ügyvéd — gyomai lakost nevezte ki.

— **Csabacsüdön** Br. Königszwarter Mór birtokán az ugynevezett „Mór teleki” majorban a juh állomány között, a himlő járványos betegség uralkodik.

— **Járványok.** Gerlapastelek községében a roncsoló toroklob lépett fel, míg B-Gyulán az uralkodó himlő járvány miatt a reform. elemi nép iskolák bezárattak. Békés városában pedig az uralkodott kanyaró járvány megszűnővén, az iskolákban szünetelt tanítások újból megkezdettek.

— **B-Gyulán** a Korona vendéglő udvarán levő nyári szinkörben, — mely ideiglenesen lovardává van átalakítva — működő Endersz igazgatása alatti lovarda társulat f. hó 3-án a b-gyulai önkéntes tüzoltó egyület javára díszes nagy előadást rendezett, egészen telt szinkör előtt.

— **A békésmegyei, ipar és kereskedelem kamarai** tagok választásának vezetésére kiküldött központi bizottság B-Gyulán 1887. január hava 25-én tartott ülésén, a nagyméltóságú földmivelés, ipar és kereskedelem ügyi m. k. minister urnak 1886. évi december hó 2-án 65535. szám alatt kibocsátott rendelete értelmében a közigazgatási járások székhelyén, az ipar és kereskedelmi kamarai tagok névjegyzékének kiigazítására egy-egy albizottság levén alakítandó, ezen bizottság a szarvasi járásra nézve a következőképp alakított meg: elnök: Salacz Ferencz járási főszolgabíró, tagok: Mázor József, Nyácsik Soma, Szikes Antal és Melján György.

— **B-Gyulán véglegesen megalakult** nagyoláh városi olvasó körben — f. évi január 30-án megtartott tisztújítás eredménye a következő: elnök Bezsán József, alelnök: Márky János; jegyző: Szénássy Gusztáv; könyvtárnok: Papp Demeter.

— **A békési központi kaszinó** saját könyvtára javára a bérház nagytermében a b-csabai első zenekar zenéje mellett 1887-ik évi febr. hó 12-én zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenként 1 frt, karzat jegy első sorban 2 frt, a többi sorokban 1 forint. Kezdeté fél 9 órakor. Karzat jegyek előre válthatók Lavatka József ur kereskedésében.

— **Elemi iskolai vizsgálatok.** A békési ev. ref. egyház elemi népiskoláiban az első félelmi vizsgálatok nt. Kecskeméti Ferencz ev. ref. lelkész ur s az ev. ref. egyház presbyterei jelenlétében a lefolyt héten tartattak meg oly szép eredménnyel, mely azt mutatja, hogy ott a népnevelés szakavatott kezekben van. Isten áldása legyen a tanítókon és növendékeken! (r. l.)

— **Békésen, az alakulóban lévő** „iparosifjúsági önképző és betegsegélyező egyület” f. 1887-ik évi február hó 5-ik napján, megalakulhatási szempontból saját pénztára javára a városi bérház villanyvilágított dísztermében a csabai zene mellett zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj: magánjegy: 80 kr.; kéttagu család-jegy: 1 frt 20 kr.; háromtagu család-jegy: 1 frt 50 kr.; ezen felül: 2 frt. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A szarvasi casinó egyesület** báljára már szétküldettek a meghívók. A mulatság egyesület helyiségében f. évi február 12-én fog megtartatni, öreg urak bálja czime alatt. Belépti-díj személyenként 1 frt. Kezdeté fél 9 órakor. Nem tánczó férfiakkal felett rögtönítelő bíróság itél. Szünóra alatt művészi kivitelű aczélmetszetek árvereztetnek el.

— **Az orosházi korcsolyázó egyület** báljára nagyban folynak az előkészületek. Az igen díszesen kiállított meg-

hívók, melyek már szétküldettek, a következőleg szólnak. Az orosházi korcsolyázó egyület tagjai által Orosházán, 1887-ik évi február hó 19-ik napján együletük javára az „Alföld” szálloda nagytermében rendezendő zártkörű táncvizgalomra tisztelettel meghívatik. Rendező bizottság: Dr. Schulek Jenő b. b. elnök, Hoitsy Lajos b.-b. jegyző. Hegyei Géza, Pollák Kálmán, Pollák Mór, Dr. Rapcsák Emil bál-bizottsági tagok, Simai Frigyes, ifj. Székács István, Székács Lajos, ifj. Székács Pál bál-bizottsági tagok. Belépti díj: Család-jegy 5 frt, személyjegy 3 frt, karzat-jegy 3 frt. Jegyek e meghívó előmutatása mellett előre válthatók a Harsányi- és Leopold-féle üzletekben.

— **Iparos köri bál.** A szarvasi iparos kör elhatározta, hogy saját könyvtára javára febr. 20-án bált rendez a „Bárány vendéglő” nagy termében. Azt hiszszük, hogy ez lesz az idei farsang leglátogatottabb táncmulatsága, mert iparosaink még eddig meglehetősen távol tartották magokat a bálaktól, s tudunkkal nem tesz már az idén más ehhez hasonló mulatság, így remélhetni, hogy ezt tömegesen fogják látogatni.

— **Járvány Szeghalmon.** A vörheny nálunk járvány szerűleg lépett fel, annyira, hogy az iskolásoknak több mint egynegyed része megkapta a ragályt; mivel azonban orvosi vélemény szerint e betegség nagyon szelíd lefolyású, az iskolák javában készülnek a nemskóra megtartandó félelmi vizsgálatok (r. l.)

— **A szeghalmi első temetkezési egyület,** mely mint már jelezve is volt, közel 500 tagot számlál, jelenleg az alapszabályok átdolgozásán s a tagsági díjak beszedésén működik. Ideiglenes elnöke: Nt. Tatar János lelkész; jegyzője: Dapsy Kálmán; pénztárnoka: ifj. Mező Sándor.

— **Tisztújító közgyűlés.** A szarvasi iparos kör jan. 30-án tartotta tisztújító közgyűlését. Megválasztattak újból tiszteletbeli elnöknek Salacz Ferencz főszolgabíró, elnöknek Tepliczky János bíró, továbbá alelnöknek Petricz András, tiszteletbeli titkárnak dr. Salacz Oszkár, első jegyzőnek Roszjarovicz János, második jegyzőnek Konyecsny János, pénztárnoknak Ruzsieska György, gondnoknak Süle János, könyvtárnoknak Süle Kálmán. Ezen kívül választott 24 választmányi tag, és négy póttag.

— **Jóslatok.** Az esztendőnek napjai közt vannak olyanok, melyekhez bizonyos őseredetű jóslatok fűződnek. Az utolsó két hét alatt két nap volt ily jelentőség teljes. Az első Pál fordulásának napja jan. 25-én melyről a latin közmondás a következőket mondja jóslatképen: „Clara dies Pauli denotat bona tempora anni”. (Pál napja ha derült: sor jeles évre került). No az idén szép derült volt ez a nap, így hát biztos, hogy nem lesz se inség, sem háború, sem semmiféle veszedelem rajtunk, s ha lesz — mitől óvjon az ég — az nagyon jogosulatlan lesz! A másik nap: Gyertya szentelő b. a. — febr. 2-án. Erről minden nyelven van valami jóslat, a latin nyelvű így szól: „Sole micante, Maria purificante majus erit frigus ac ante” (Mária nap ha derült: még hideg lesz a telünk.) Csakhogy e napra nézve eltérők a jóslatok. Az idén bajos valamit következtetni belőle, mert a nap farsangol valahol — s a sűrű ködöt kérte fel, hogy őt helyettesítene. Az pedig nagyon buzgón helyettesíti őt.

— **Halálozás.** Debreczeni Endre, a gyomai járás főszolgabírája évek óta tartó súlyos betegsége folytán f. hó 2-ikán meghalt. Benne nemcsak a vármegye vesztett lelkes, buzgó főtisztviselőt, hanem a társadalom is egy embert, a ki széleskörű tevékenysége, tehetsége által általános tiszteletet, szívélyes modora által közszeretettel tudott magának kivívni. A megboldogult korán lépett a közpályára, a gyomai járásnak már 13 éve szolgabírája. Azonkívül minden téren, különösen a közigazgatás terén, élénk részt vett minden mozgalomban. A gyomai takarékpénztárnak elén állt, a mezőgazdaságban, mint maga is jeles, elméletileg képzett és a korral haladó gazda, másoknak is jó példával járt elő. Temetése nagy részvétel mellett f. hó 4-ikén volt. — Elhalálozásáról a család értesítés a következőleg hangzik: Özv. Debreczeni Endrén sz. Doránszky Francziska mint neje, Endre, Géza, Károly, Lajos, Iván gyermekei, — a megboldogultnak testvére Dörgő Dániel és családja, úgy számos rokonok nevében szomorodott szívvél jelentik Debreczeni Endre Békésmegye gyomai járás főszolgabírája, köz- és váltó-ügyvéd, — gyomai takarékpénztár igazgatója, — több intézetek rendes tagjának, élete 40-ik évében folyó évi február hó 2-án történt kimúltát. Az elhunyt földi maradványai e hó 4-ikén d. u. 3 és fél órakor fognak a ref. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tételni. Gyoma, 1887. február 2 Isten veled felejtethetlen férjem, édes jó apánk, kedves testvér s rokon!

— **Hirtelen halál.** Osgyan György földműves febr. 3-án kiment a tanyájára s ott hirtelen meghalt. Miután az eset gyanus feltevésekre is szolgáltatott alkalmat, hullájának orvos-rendőrileg történendő megvizsgálása, esetleg felboncolása elrendeltetett. A 61 éves térfiut neje és 5 gyermeke siratják.

— **A gőzgépezőket és kazánfűtőket** vizsgáló bizottság Temesvárott a legközelebbi vizsgálatokat szombaton február 12-én fogja megtartatni. E vizsgálatok szóval vagy írásban lehet jelentkezni a temesmegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál Temesvárott (diksa-

terialis épület III. emelet). A vizsgálat alkalmával a jelölteknek gőzgéptulajdonosok által kiállított s az illetékes hatóság által hitelesített bizonyítványokkal kell igazolni, hogy legalább hat hónapig működtek fűtött gőzgéppel mint segédvek azon szakmában, a melyből a vizsgálatot letenni kívánják.

— **Növegyeti bál.** A helybeli növegyet által évenként megtartani szokott bál január 29-én folyt le. Nem volt oly látogatott, mint az előző években, de vigaságban jóval felülmúlta azokat. A jó hangulatot fokozta a vidéki fiutársak szép számmal való megjelenése. Az első négyes 26 pár táncolta. — A jelen volt hölgyek névsora ez: leányok, Zlinszky Iona (Kondorosról), Hutiray Margit (Szt.-András), Nagy Sarolta (Tót-komlós), Krecsmér Irén, Paál Nelli, Szenes nővérek, Mázor Jolán, Winteritz Hedvig, Delhányi Mariska, Maresek Etelka. — Asszonyok: Salacz Ferenczné, Hutiray Lászlóné, Dr. Szlovák Pálné, Dr. Fuksz Edéné, Winteritz Arnoldné, Delhányi Zsigmondné Nyácsik Sománé, Kovács Sándorné, Zlinszky Istvánné, Szenes Elekné, öz. Paál Józsefné, Kutlik Endréné dr. Zsilinszky Endréné, öz. Ribánszkykné, öz. Türi Endréné, Barany Miklósné, Dérczy Péterné Horváth Beláné.

— **Nyilvános számadás.** A múlt hó 29-én megtartott növegyeti bál bevételének összesen 108 frt 50 kr, kiadás 76 frt 95 kr, tiszta jövedelem 31 frt 55 kr, beleértve a felülfizetett 17 frt is, a melyért fogadják öszinte köszönetünket a szíves adományozók, — A bálrendezéséért.

— **B-Ügyen a „polgári kör”** rendes évi közgyűlése f. évi január hó 30-án délután tartatott meg, mely egyszersmind tisztújító közgyűlés is volt, és így megválasztattak; elnök: Göndöcs Benenek, alelnök: Zöldi János! igazgató: Szénássy József; pénztárnok, Lóssy József; könyvtárnok: Damonkos János, ügyész: Dr. Folmann János, és jegyző: Starill Lajos választott továbbá 24 igazgató választmányi tag és 6 pottag. — A számvizsgáló bizottság tagjaiul megválasztottak: Száz István, Martinyi Samuel, ifj. Uberfach János és a körjegyzője. — Kifizetésre kisoroltatott 10 darab részvény. A tagok száma 248, mely mindenesetre oly nagy szám, hogy e kör, a megyében az első egyike. — Folyó 1887. évi költségvetése 2572 frt 3 kr. bevételrel és 1794 forint kiadással lett megállapítva. Ez idei farsangi táncvigalmát pedig f. hó 19-én fogja megtartani, a mely alkalommal balbizottsági elnökül Moldoványi Gyula ügyvéd urat volt szerencsés a kör megnyerni.

— **Öngyilkosság.** Heusler Róza nevelőnő febr. 3. strichnin mérgezés által végetvetett életének. Öngyilkossága okát csak gyanítják. Több elvelet hagyott hátra a százanadó áldozat, melyekből kitűnik szörnyű elhatározása. Temetése tegnap délután ment végbe, nagy számu közönség jelenlétében.

Hazai hírek.

* Győrött Raun Oszkár egy éves önkéntest, ki karácsony előtt estéjén Sággy Dezső gazdaszt szuronyával úgy föbe vágta hogy az rögtön meghalt, a hadbírótság gondolatlanságból elkövetett emberölés miatt hat havi szigorú fogságra ítélte.

* Az utasítás a népfőkelésre, vonatkozólag a magyar korona országaiában 10.000 példányban küldetett a különböző hatóságokhoz.

Külföldi hírek.

** Király őfelsége Bécsben tegnapi délután meglátogatta az iparosbált. Több iparost bemutattak őfelségének; ugyanott a „háborus” hírekre nézve megnyugtatólag szólt.

** Postagalambokkal nemrég kísérletet tettek Europa és Amerika közt. 9 galamb közül megérkezett, 6 alighanem elpusztult.

** Páris és Brüsszel közt telephon összeköttetést létesítettek s azt a minap megnyitották. Az első beszélgetők a belga király és Grévy francia elnök volt.

** Japánjak vannak Bécsben február elseje óta, a kik az osztrák fémjelzés tanulmányozására küldettek a japán kormány által.

** Földrengés volt jan. 27-ikén Sum-lában, moraj után 5-6 erős lökés volt érezhető. Néhány ház erősen megsérült.

** Párisban a képviselőház csarnokában Camille Dreufluss képviselőt egy vidéki hírlapíró, Rabuel felpofozta.

Mindentéle.

** Csiklandós kelengye. Egy spanyol gavallér pár nappal ezelőtt tartotta Párisban

esküvőjét az arisztokratia egyik fiatal hölgyével. Az esküvő előtti napon a boldog vőlegény több barátja kíséretében menyasszonyának kelengyét nézte meg. A csipkék, gyöngyök és más drágaságok közt egy bezárt dobozt látott, melyet a menyasszony minden eshetőségre számítva, szerzett be. Csak hosszas kérés után nyitotta ki a dobozt. Rózsaszínű vatta-alapon egy hatlövétű, töltött forgópisztoly, egy spanyol tör s egy literes üvegen vitriol feküdt. „Fz a te számodra van, ha valamikor már nem szeretnél” jegyezte meg bajosan mosolyogva a fiatal menyasszony. A vőlegény azonban nem mosolygott.

** Szétrágot bankók. Romániában egy fősvény oláh paraszt 10.000 Lei Noit takarított össze magának bankjegyekben. Mivel attól tartott, hogy a pénzt ellopják tőle, a bankjegyeket beletette egy cserép-fazékba, jól bekötözte vászonnal és beásta a földbe. Egy idő múlva éjjel kiásta a fazekat, de ugyancsak elémült, mikor a bankjegyek helyett csak apró papíros-darabkákat talált abban. Az egerek szétrágtak egész vagyonát. Kétségbeesve fogta magát és elment a bukaresti nemzeti bank igazgatójához, s könynyezve mondta el esetét. Az igazgatónak megesett a szíve rajta es megígérte a parasztnak, hogy majd megvizsgálhatja a papíros-rongyokat. Nagy nehezen 7000 frk értéket konstaltak eddig a papíros-darabokból. Így aztán a paraszt nagy öröme a veszett fejcsének legalább a nyele megkerült.

** A szép Margit királyné regéje. Rómából írják a következőket: Az utolsó udvari bál alkalmával a királyné által rendkívüli módon kiűntetett francia nagykövet szóba hozta a királyné „regéit” is s ezeket mondta: „Kellemetlen család volt, midőn azt hallottuk hogy e regék nem jutnak nyilvánosságra”. — „Oh, higgye ön,” válaszolva kedves mosolylyal a királyné, „a család nagyobb lett volna, ha azokat csakugyan kiadtam volna,” s aztán elmondta, hogy nem régiben azt a tréfát engedte meg magának, hogy névtelenül egy kis novellát beküldött egy tekintélyes szépirodalmi szemlének „S mit gondol ön, mi volt a válasz? Egyetlen szó: „Cestineto”, (a papirkosárba vándorolt). Ez időtől fogva végzé a királyné jóízű elbeszélését, „megelégszem a koronával, melyet viselek s nem vágom többé a költő habérjára.”

Apróságok.

A vizsgáló tanár nem tud boldogulni az érettségi jelölttel. Több kérdést adott már neki, de ennek „dunszt”-ja sincs egyikhez sem, csak össze-vissza beszél.

— Ugyan kérem, szólt a vizsgáló ingerülten, adjon már egy világos feleletet. Hatarozza meg e fogalmat „alkotni”.

— Alkotni . . . hebegi a diák, annyit tesz, mint . . . semmiből valamit csinálni.

— Jól van! — Mi tehát önt éretté alkotjuk.

Orvos: És ön még mindig gyomorobántalmakban szenved?

Patiens. Még mindig.

Orvos: Tehát nem követte híven utasításaimat, ugy-e?

Patiens. Dehogyan, doktor ur! hisz ugy teszek, mint rendelte s nem dohányzom, csak is étkezés után.

Orvos. . . Tudniillik? . . .

Patiens. Tudniillik csak déltől esti hét óráig s esti nyolcz óráig éjfélig.

X. festő ismeretes szerénységéről.

Egy napon így szólt egy ismerőséhez:

— Tudod-e, hogy utolsó képemet 20.000 frtéért adtam el.

— Kár volt tenned.

— Miért?

— Mert ismerek valakit, a ki 40.000 frtot adott volna csupán azért, hogy láthassa.

— Csupán, hogy láthassa? Lám, mért nem szóltál! Ilyen az én hírnevem! . . . Gsupán azért, hogy láthassa?

— Igen. Az illető t. i. vak.

Egy vidéki baryton a „Cornevillei harangok” Henry-ját énekelte.

Az első felvonásbeli nagy keringő-áriáját oly könnyű fütty és piszegés fogadta, a melyet csak képzeli lehet.

Henry a conlissák közé megy s legkevésbé sem zavartatva magát, nagy komolyan így szól társaihoz: Csodálatos! ezen a vidéken úgy látszik, nem igen szeretik Planquette zenéjét.

Milyenek az orvosok?

Az orvos beteget ágya fejénél ül. Figyelmesen vizsgálja őt. Egyszerre tekintete elkomorul, halkán mormogja:

— Nincs mit tennem többé!

— Ah Istenem, doktor ur, talán vége már?

— Mondom, nincs mit tennem többé . . . meggyógyult.

Egy kutya dühösen megugatja a mellette elhaladó parisi uri embert.

— Ah, a csuf állatnak minő orra van! Megszagulta, hogy a Pasteur intézetének felállítását mellettszavaztam. Ezért haragszik rám!

Vizsgálat alkalmával. Az állatok melyik családjába tartozik a lajhár?

— A miénkbe!

— Micsoda?

— Az anyám mindig e néven szólítja az apámat.

Gazdaság, ipar és kereskedelem.

* (A zöldségtermelés általános szabályai) A ki zöldséget sikerrel akar termelni, annak a következő általános szabályokat kell nem csak ismerni, hanem követni is:

Zöldségtermelésre lehetőleg kis területet használjunk, de azért jól műveljük. Igen nagy zöldséges kertek főképp azért nem czélszerűek, mert jókarban tartásukra igen sok trágya, művelésükre sok naprázm kell.

2. A veteményes kert is minél vízszintesebb sík legyen; ilyenről kevesebb öntözés után is teljes eredményre számíthatunk. Ha az ágyak lejtősek, a rájuk öntözött víz lefolyik, a nélkül, hogy a növényeknek használt volna.

3. Az egész veteményes kertet 50—70 centimeter mélyen rigolirozni kell, a mélység a humuszréteg vastagságától és a talaj minőségétől függ. A mely veteményes kertet jól rigolirozták, s a kövektől és gyomtól megtisztítottak, abban a többi munka fél annyi időt és erőt sem vesz igénybe mint más kertekben s a vegetáció mégis sokkal élénkebb. A trágyaanyagok hatása is nagyobb.

4. A földet még akkor is mélyen fel kell ásni, ha rigoliroztattott. Ez által a legköztöttebb talaj is lazává, könnyebbé és termékenyebbé válik.

5. Az ásást azonnal meg kell kezdeni, mihelyt a föld felszikkadt. Nehéz talaj néha évekre terméketlenné válik, ha nagyon nedves állapotban ástak fel.

6. Mihelyt az agyakon gyom mutatkozik, azonnal ki kell gyomlálni. A gyom a hasznos növények rovására él.

7. Öntözésnél nem kell a vizet kimélni, az az ugy öntözni, hogy a föld egészen az altalajig átázzon, vagy jól, vagy sehogykell se öntözni. A konyhakerti veteményekre semmi sem hat rosszabbul, mintha az öntözés hiányos. Ha kevés vizünk van, öntözzünk meg egyszerre csak néhány ágyat, a többit hagyjuk a legközelebbi alkalomra.

8. Vető és pikirozó ágyakat kis helyre kell készíteni, hogy jól megöntözhessük. A vetőágyak felső rétegének sohasem szabad kiszáradni.

10. Minden növényt, mely sok nedvességet követel, földtakaróval kell ellátni. Ilyen növény különösen az inda nélküli havi szamóca.

11. A vetőágyakat minél kevésbé kell gereblyézni, különösen sűrű gereblyével. Néha a tulságos tisztogatás is megárt a növényeknek.

12. Mihelyt a magnóvnyeknek 4 jól kifetett leve-lük van, pikirozni (átültetni) kell őket. Az át nem ültetett vetemény sem korai, sem finom terményt nem ad. Kelkáposzta, saláta stb. az átültetés után néhány nappal fejlődni kezdenek, s egyenlő körülmények közt előbb fejeseznek, mint ha át nem ültették volna.

Átültetés nélkül jó és szép, konyhakerti növényekre hiába számítanánk.

Meteorologiai észleletek.

Csapadék. Hőmérséklet.

Jan.	Csaban	Szarvason	Csaban	Szarvason
29			2.03	1.4
30			2.10	1.7
31			-2.07	-2.0
Febr.				
1			-3.27	-1.5
2			-3.73	-2.6
3			-3.57	2.7

Meteorologiai észleletek.

Csapadék. Hőmérséklet.

Jan.	Csabán	Szarvason	Csabán	Szarvason
22			4.00	-2.5
23			-6.47	-5.6
24			-5.93	-5.2
25			-4.47	-4.6
26			-5.13	-5.1
27			-7.50	-6.8
28			-5.70	5.5

Felelős szerkesztő: Dr. Zsilinszky Endre

2678/1886 tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Diamant Áron végrehajthatónak Márkli Alajos és neje Baesa Rozália végrehajtást szenvedő elleni 51 frt 06 kr tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a b-gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíró) területén lévő, Endröd községben fekvő, az endrödi 2061 sz. telekkönyvben Baesa Rozália férj. Márkli Alajosné nevében álló A I. 1. rsz.; a. 784 hrsz. 252 □ öl beltelkes házra 400 frt; — továbbá ugyanannak nevében álló és B. 1. rsz. a. Márkli Alajos nevére előjegyzett A. I. 4. rsz. a. 1100 □ öl szántóföldre az árverést 210 frtban ezennel megállapított

kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi március hó 9-ik napján d. e. 10 órakor Endröd község házában megartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak, az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 62 frt 10 készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró telekkönyvi hatósága.
Szarvason 1886. évi december hó 4-én.

Kontur József,
kir. járásbíró.

H I R D E T É S E K.

H i r d e t é s.

A szarvasi takarékpénztár tulajdonát képező Sztaricskay féle lakház bérbe kiadó vagy örök áron is eladó, a feltételek megtudhatók

SALACZ FERENCZ,

takarékpénztári igazgatónál.

Szarvas, 1887. jan. 22. 3-2

H i r d e t é s.

Folyó év február 21-én délelőtt 10 órakor Mélt. gróf Aponyi szénási birtokán a helyszínen 4 kút felszerelés 7 nagy gujabeli itató vályúval együtt el árvereztetik. A venni szándékozók a fent kitett tárgyakat a helyszínen megtekinthetik.

Mázor József.

Valódi Znaimi boreczetbe berakot

fűszeres asztali uborkák, Pfefferoni, és rózsa paradicsomalma valamint vizes uborkák a következő áron:

Egy 5 literes üveg boreczetbe berakott asztali uborka	1 frt 50 kr	Ingyen üveggel
Egy 5 literes „ vizes	1 frt 50 kr	
Egy 5 literes „ rózsa paradicsomalma	1 frt 75 kr	
Egy 5 literes „ Pfefferoni apró hosszukás	2 frt 20 kr	

Fentiek szabadon is kaphatók tetszés szerinti mennyiségben.

Nemkülönb I-ső rendű Czukrot, a legjobb minőségű saját friss pörkölésű és nyers kávékat, Theát, Rumot, Groi, Ementháli, Strachino Imperiál és Pármai sajtokat, éli gyümölcsöt, főzelékeket, hengermalmi és korpás kenyér lisztet a legjutányosabban ajánl

M E L I S S O M A

kereskedő, piacztér.

3-2

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az endrödi árva-pénztár végrehajthatónak ifj. Katona Istvánné sz. Timár Rozália végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a b-gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíró) a területén lévő Endröd községben fekvő az endrödi 2525 sz. tjkvben foglalt Timár Rozália férj: Katona Istvánné nevében álló A I. 2 rsz.: a (3963-64 a) hrsz. 1²²⁰/₁₆₀₀ hold szántóföldre 249 frt I. 3. rsz.: a: 4047 hrsz.: 2¹²⁰⁰/₁₆₀₀ hold szántóföldre 524 frt I. 4. rsz.: a (4552-53) hrsz. 4²⁰⁰/₁₆₀₀ holdból 2¹²⁰/₁₆₀₀ hold mennyiségre 788 frt és I. 5. rsz.: a 360 a, hrsz. 261 □ öl beltelkes házra utóbbira a C. 3. rsz.: a: szolgalmat érintetlen hagyásával az árverést 400 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi február hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor Endröd község házában megartandó nyilvános a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 196 forint 10 kr készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1886. november hó 22-én.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Kontur József, kir. járásbíró.

SCHLICK-féle VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR- RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG, BUDAPESTEN:

Központi iroda: VI. Váci körút 57. — Gazdasági géposztály: Külső váci-út 1696 — 1699.

Ajánlja kitérő szerkezetű GÖZCEPLO KESZÜLETEIT, szén, fa és szalmafütésre; szegeccses rendszerű járgánycseplőt tisztító-készülékkel, zsákolóval vagy anélkül, gabona tisztító-rostait (Baker és Vidats-rendszer) továbbá legjobbaknak bizonyult szabadal. Schlick-féle 2-ös és 3-as ekéit — áruk 58 frttól kezdve — szab. Schlick-féle mélyítő-ekéit kiemelő szerkezettel, mélyítő-ekéit önzetékkel (Sack után), Eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekéit.

Legújabb szabadalmazott sorvetőgépek.

Ezenkívül készletben vannak: Egyes és kettős őrlőmalmok „Little Giant” csöves tengeri darálók, tengeri morzsolók, takarmány-készítő gépek, olajsajtók stb. Gyárunkban működésben láthatók: a legújabb saját rendszerű ramie-, kender és lentörő- és tisztító gépek rendkívüli mennyileges és minőleges munkaképességgel.

1-6 Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.